

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 2. šte. 280 - Cena 4.- lire

Postnina plačana v gotovini
Spedizione in abbon. postale

TRST, torek 30. aprila, 1946.

Uredništvo in uprava, Piazza Goldoni št. 1.-L
Tel. št. 93806 93807, 93808. Rokopis se ne vrača

Naj živi OF - nositeljica
ustvarjalnega poleta ljud-
skih množic.

PRIMORSKA OBHAJA 5. OBLETNICO OF

V bratstvu in enotnosti na delu za priključitev k FLRJ

Na predvečer in na praznik ob-
letnice ustanovitve OF se so vršile
po vsej Primorski proslave, na ka-
terih se je ljudstvo spominjalo be-
rojske borbe osvobodilne fronte,
borbe za svojo osvoboditev, borbe,
v kateri je OF združila vse, kar je
bilo zdravega in poštenega. Proslava
je bila praznik v Tolminu in Vi-
pavi, kjer koli je ljudska oblast, z
veselim srcem, saj jim je osvobodil-
na fronta prinesla svobodo. Pro-
slavljali so obletnico OF v vseh kra-
jih cone A v duhu iste nezloporne
hvalnosti, s katero se je pričela
borba za svobodo z ustanovitvijo
OF, proslavljali so obletnice njene
ustanovitve v duhu brezkompro-
misne borbe za dokončno osvoboditev
in priključitev k materji Jugoslaviji.

Na čelu sprova je korakala god-
ba. Z balkona so spregovorili ma-
nifestantom garibaldinci Tomazič,
Donda in tov. Bersa Ruggiero -
Calvo. S klici OF, FLRJ in priključi-
tvu Juljske krajine Jugoslaviji je
spremljalo ljudstvo izvajanje go-
vornikov.

Zvečer je priredilo slovensko pro-
svetno društvo «Triglav» akade-
mijsko, ki so jo obiskali razen sloven-
skih tudi italijanski antifasisti. Za-
to je spregovoril predsednik Marko-
vič Alojz - Zvonko v obeh jezikih.
Nastopili so nato pevski zbori «Tri-
glav» in pevski zbor tov. Danu Da-
nina ter pionirski in ženski mladins-
ki balet pod vodstvom tov. Zupa-
nič Hilde. Burno pozdravljeni od
občinstva so se udeležili prireditve
tudi častniki Odrada Jugoslovanske
armade.

V nedeljo dne 28. t. m. je na zbo-
rovanju SIAU govoril tov. Jaksetič
o zgodovinskem pomenu OF ter
nato prešel na sodobna vprašanja,
predvsem na kočljivo položaj ved-
no večjega števila brezposelnih in
vedno večje bede ob množičnem od-
puščanju v kadjedelnih.

Navdušene in vedre proslave v zoni B

Tudi koprski okraj je dostojno
proslavil obletnico ustanovitve OF.
Medtem ko je v coni A pri vseh
prireditvah prevladoval borbeni
duh, so se vršile prireditve v coni
B v duhu veseloživnega veselja in
vedrega praznovanja. Na predve-
čer so goreli pri vsaki vasi, ob
obali in po vrhovih, nešteti kve-
rovi. Na dan proslave so se zbrale
množice v osmih večjih središčih
na deželi, v Kopru, v Izoli in Pi-
canu. Kljub dežju se je ljudstvo
polnoštevilno udeležilo proslave.
Nastopilo je več govornikov, nakar
so se vršile psovde kulturne prire-
ditve s recitacijami, nastopi pev-
skih zborov in godb. Proslave so
se vršile po vsej Istri v duhu brat-
stva, ki ga je utrdila prav OF in
ki ga utrjuje sedaj SIAU.

Na čelu sprova je korakala god-
ba. Z balkona so spregovorili ma-
nifestantom garibaldinci Tomazič,
Donda in tov. Bersa Ruggiero -
Calvo. S klici OF, FLRJ in priključi-
tvu Juljske krajine Jugoslaviji je
spremljalo ljudstvo izvajanje go-
vornikov.

Zvečer je priredilo slovensko pro-
svetno društvo «Triglav» akade-
mijsko, ki so jo obiskali razen sloven-
skih tudi italijanski antifasisti. Za-
to je spregovoril predsednik Marko-
vič Alojz - Zvonko v obeh jezikih.
Nastopili so nato pevski zbori «Tri-
glav» in pevski zbor tov. Danu Da-
nina ter pionirski in ženski mladins-
ki balet pod vodstvom tov. Zupa-
nič Hilde. Burno pozdravljeni od
občinstva so se udeležili prireditve
tudi častniki Odrada Jugoslovanske
armade.

V nedeljo dne 28. t. m. je na zbo-
rovanju SIAU govoril tov. Jaksetič
o zgodovinskem pomenu OF ter
nato prešel na sodobna vprašanja,
predvsem na kočljivo položaj ved-
no večjega števila brezposelnih in
vedno večje bede ob množičnem od-
puščanju v kadjedelnih.

Po beških, kraških, vipavskih,
gorških, bovkah, kobarških in
istarskih hribov in vrhovih so goreli
množice kverov, kot so zoreli
po teh hribov za borbo, ko so bili
ljudje območje partizanov in doline
osvojevali.

Tudi koprski okraj je dostojno
proslavil obletnico ustanovitve OF.
Medtem ko je v coni A pri vseh
prireditvah prevladoval borbeni
duh, so se vršile prireditve v coni
B v duhu veseloživnega veselja in
vedrega praznovanja. Na predve-
čer so goreli pri vsaki vasi, ob
obali in po vrhovih, nešteti kve-
rovi. Na dan proslave so se zbrale
množice v osmih večjih središčih
na deželi, v Kopru, v Izoli in Pi-
canu. Kljub dežju se je ljudstvo
polnoštevilno udeležilo proslave.
Nastopilo je več govornikov, nakar
so se vršile psovde kulturne prire-
ditve s recitacijami, nastopi pev-
skih zborov in godb. Proslave so
se vršile po vsej Istri v duhu brat-
stva, ki ga je utrdila prav OF in
ki ga utrjuje sedaj SIAU.

Zvečer je priredilo slovensko pro-
svetno društvo «Triglav» akade-
mijsko, ki so jo obiskali razen sloven-
skih tudi italijanski antifasisti. Za-
to je spregovoril predsednik Marko-
vič Alojz - Zvonko v obeh jezikih.
Nastopili so nato pevski zbori «Tri-
glav» in pevski zbor tov. Danu Da-
nina ter pionirski in ženski mladins-
ki balet pod vodstvom tov. Zupa-
nič Hilde. Burno pozdravljeni od
občinstva so se udeležili prireditve
tudi častniki Odrada Jugoslovanske
armade.

V nedeljo dne 28. t. m. je na zbo-
rovanju SIAU govoril tov. Jaksetič
o zgodovinskem pomenu OF ter
nato prešel na sodobna vprašanja,
predvsem na kočljivo položaj ved-
no večjega števila brezposelnih in
vedno večje bede ob množičnem od-
puščanju v kadjedelnih.

Na čelu sprova je korakala god-
ba. Z balkona so spregovorili ma-
nifestantom garibaldinci Tomazič,
Donda in tov. Bersa Ruggiero -
Calvo. S klici OF, FLRJ in priključi-
tvu Juljske krajine Jugoslaviji je
spremljalo ljudstvo izvajanje go-
vornikov.

Zvečer je priredilo slovensko pro-
svetno društvo «Triglav» akade-
mijsko, ki so jo obiskali razen sloven-
skih tudi italijanski antifasisti. Za-
to je spregovoril predsednik Marko-
vič Alojz - Zvonko v obeh jezikih.
Nastopili so nato pevski zbori «Tri-
glav» in pevski zbor tov. Danu Da-
nina ter pionirski in ženski mladins-
ki balet pod vodstvom tov. Zupa-
nič Hilde. Burno pozdravljeni od
občinstva so se udeležili prireditve
tudi častniki Odrada Jugoslovanske
armade.

V nedeljo dne 28. t. m. je na zbo-
rovanju SIAU govoril tov. Jaksetič
o zgodovinskem pomenu OF ter
nato prešel na sodobna vprašanja,
predvsem na kočljivo položaj ved-
no večjega števila brezposelnih in
vedno večje bede ob množičnem od-
puščanju v kadjedelnih.

V nedeljo dne 28. t. m. je na zbo-
rovanju SIAU govoril tov. Jaksetič
o zgodovinskem pomenu OF ter
nato prešel na sodobna vprašanja,
predvsem na kočljivo položaj ved-
no večjega števila brezposelnih in
vedno večje bede ob množičnem od-
puščanju v kadjedelnih.

Po otvortvi je spregovoril član
Izvršnega odbora SIAU za Juljsko
krajino tov. Jul Beltram - Janko.
V kratkem orisui zgodovine OF je
poudaril važnost nadaljevanja skup-
ne borbe demokratičnih ljudskih
množic v Juljski krajini v okviru
in pod vodstvom resnične protifaš-
istične organizacije SIAU, ki je na
tem ozemlju edina sila, ki brani
pravico in težnje prebivalstva, ne
gleda na narodnost. Opozoril je tu-
di na krivico vsiljevanja na ozemlju
Juljske krajine, ki vendar ne spa-
da in ne spada k Italiji. Govor-
nika so večkrat prekinili z burnim
ploskanjem in vzklikanjem, zlasti
po taktih, ko je naglasil, da je Pri-
morska zemlja Slovencev in da je
ne bo nikdar več tlačil italijanski
imperializem.

Na čelu sprova je korakala god-
ba. Z balkona so spregovorili ma-
nifestantom garibaldinci Tomazič,
Donda in tov. Bersa Ruggiero -
Calvo. S klici OF, FLRJ in priključi-
tvu Juljske krajine Jugoslaviji je
spremljalo ljudstvo izvajanje go-
vornikov.

Zvečer je priredilo slovensko pro-
svetno društvo «Triglav» akade-
mijsko, ki so jo obiskali razen sloven-
skih tudi italijanski antifasisti. Za-
to je spregovoril predsednik Marko-
vič Alojz - Zvonko v obeh jezikih.
Nastopili so nato pevski zbori «Tri-
glav» in pevski zbor tov. Danu Da-
nina ter pionirski in ženski mladins-
ki balet pod vodstvom tov. Zupa-
nič Hilde. Burno pozdravljeni od
občinstva so se udeležili prireditve
tudi častniki Odrada Jugoslovanske
armade.

V nedeljo dne 28. t. m. je na zbo-
rovanju SIAU govoril tov. Jaksetič
o zgodovinskem pomenu OF ter
nato prešel na sodobna vprašanja,
predvsem na kočljivo položaj ved-
no večjega števila brezposelnih in
vedno večje bede ob množičnem od-
puščanju v kadjedelnih.

Na čelu sprova je korakala god-
ba. Z balkona so spregovorili ma-
nifestantom garibaldinci Tomazič,
Donda in tov. Bersa Ruggiero -
Calvo. S klici OF, FLRJ in priključi-
tvu Juljske krajine Jugoslaviji je
spremljalo ljudstvo izvajanje go-
vornikov.

Zvečer je priredilo slovensko pro-
svetno društvo «Triglav» akade-
mijsko, ki so jo obiskali razen sloven-
skih tudi italijanski antifasisti. Za-
to je spregovoril predsednik Marko-
vič Alojz - Zvonko v obeh jezikih.
Nastopili so nato pevski zbori «Tri-
glav» in pevski zbor tov. Danu Da-
nina ter pionirski in ženski mladins-
ki balet pod vodstvom tov. Zupa-
nič Hilde. Burno pozdravljeni od
občinstva so se udeležili prireditve
tudi častniki Odrada Jugoslovanske
armade.

V nedeljo dne 28. t. m. je na zbo-
rovanju SIAU govoril tov. Jaksetič
o zgodovinskem pomenu OF ter
nato prešel na sodobna vprašanja,
predvsem na kočljivo položaj ved-
no večjega števila brezposelnih in
vedno večje bede ob množičnem od-
puščanju v kadjedelnih.

V nedeljo dne 28. t. m. je na zbo-
rovanju SIAU govoril tov. Jaksetič
o zgodovinskem pomenu OF ter
nato prešel na sodobna vprašanja,
predvsem na kočljivo položaj ved-
no večjega števila brezposelnih in
vedno večje bede ob množičnem od-
puščanju v kadjedelnih.

ONOO za Gorlško

Izvršnemu odboru OF

Okraini NOO za Gorlško
je dne 27. aprila t. l. naslovlil
na Izvršni odbor osvobodil-
ne fronte Slovenije v Ljubljani
slednje pismo:

«Ob petletnici ustanovitve
smaglasne Osvobodilne
fronte Slovenije pošilja Ok-
raini NOO za Gorlško Izvrš-
nemu odboru OF Slovenije
svoje borbene pozdrave.

«Ze od vsega početka, t. j. že
v letu 1941, je videlo naše
ljudstvo v Osvobodilni
fronti svojega rešitelja in se je
samo kompaktno strinilo v
njeno vrsto, na glede na politi-
čno pripravljenost posameznih
skupin. Pod okriljem Osvobo-
ditelne fronte je začelo naše
ljudstvo skupen boj proti ita-
lijanskemu fašizmu, proti naci-
zmu in proti vsem izdajal-
skim domačim hlapcem. Naše
ljudske množice, organizirane
v Osvobodilni fronti, so sprejele
njen program in so ga s pomočjo
ostalih jugoslovanskih narodov
tudi izvedle. Ker pa se je politi-
čni položaj na našem ozemlju po
njej osvojili po IV. Jugoslovanski
armiji spremenili, pričakujejo
naše ljudske množice s svojim
polnim zaupanjem, da bo vodstvo
Osvobodilne fronte Slovenije storilo
vsa ta dela temeljnega programa,
sprejetega dne 15. in 16. julija
1945. v Ljubljani na prvem kon-
gresu Osvobodilne fronte slovenskega
naroda po osvoboditvi.

V imenu strajčnih ljudskih
množic, ki se je vedno z vso
odločitvijo bore za svoje
pravice proti vsem fašističnim
in imperialističnim razbijal-
cem enotnosti našega
ljudstva, kliče Okraini NOO
za Gorlško:

«Naj živi smaglasna Osvobo-
ditelna fronta slovenskega
naroda!»

V interesu miru v Evropi se mora Francija zavzeti za pravice junaške Jugoslavije - piše francoski list „Humanité“

Pariz, 29. — Včerajšnji pariški li-
sti posvečajo veliko pažnjo konfe-
renci štirih zunanjih ministrov v
Parizu in poudarjajo, da je vpra-
šanje mirovne pogodbe z Italijo
ena izmed najvažnejših točk te
konference.

Magnien objavlja v „Humanité“
članek, posvečen konferenci zuna-
rnjih ministrov, in poudarja, da na-
luga sodelovanje Francije na tej
konferenci francoskim delegatom
novo odgovornost.

Magnien pravi: «Nova demok-
racija Francija mora v veliki disku-
siji za določanje miru med narodi
ostati zvesta tem demokratičnim
težnjam narodov in spoštovati njih-
ovo voljo, da vzpostavijo pri sebi
in med sabo vlado, ki temelji na
resnični demokraciji in ni last
trustov.»

Nato navaja članek Thorezove
besede, da mora biti francosko
ljudstvo združeno s svojimi prijatelji
na zahodu kot na vzhodu: z
ZSSR, Poljsko, Češkoslovaško, Ju-
goslavijo, Bolgarijo, Rumunijo in
nadaljuje: «Ta zveza se bo utrdila
v blagor Francije in vse Evrope;
utrdila jo bo francoska politika, ki
bo odbila intrige banke Mirabaud
gleda borskega rudnika ali La Dal-
matienne, naprejere proti demok-
ratični Jugoslaviji; s politiko, ki
bo doprinele k naporem demok-
ratskih množic v Rumuniji z borbo
proti petrolejskim trustom.»

Magnien zaključuje: «Glede Ita-
lije lahko Francija vse pridobi, če
zavzame določno stališče, ki bo
ustrezalo:

1) francoskim interesom: repa-
racije, popravek meje na Alpah
izročitev dela italijanske morna-
rice;

2) interesom miru v Evropi z
priznanjem pravice junaški Jugo-
slaviji: reparacije za zločine in
opustošenje, ki so jih povzročile
Mussolinjeve horde, izročitev voj-
nih zločincev, ki so še vedno svo-
bodni v Italiji, vrnitev JK s Tratom
Jugoslaviji.

Jugoslavija je zaradi svojega po-
lozaja ob Jadranu ardeozemska si-
la. Nekateri bi jo radi za cen-
smrti Trsta in preganjanja Slova-
nov omejili na Balkan: to je ita-
lijansko imperialistično stališče, ki
zahteva razen Istre in JK še po-
vratke dalmatinskega ozemlja oko-
li Zadra!

Francija ne more zatajiti prijatel-
tstva do Jugoslavije s tem, da
bi črtovala slovensko ozemlje ita-
lijanskim neimperialističnim reak-
cionarjem, Mussolinjevemu fašiz-
mu, ki dviga svoj glas.

Torej tudi tam je v igri franco-
ski narodni interes. Francija mora
biti na konferenci zunanjih mini-
strov budna in ne sme imeti bog-
nega opravka z favoriziranjem
reakcije, nacizma in fašizma, tem-
več mora nasprotno iti za tem, da
bi bila prijateljskim narodom zagot-
ovljena pravica in mir, temeljna
narodna varnost in splošnega
miru.

Turki mlatijo prazno slamo

„Izvestja“ o turški politiki in prijateljskem zadržanju do Hitlerjeve Nemčije

Moskva, 29. — «Izvestja» ob-
javljajo članek Vasileva pod na-
slovom: «Turki mlatijo prazno sla-
mo».

Marca in aprila je bilo v tur-
ških listih mnogo hrupa zaradi
obiska ameriške oklopnice «Mis-
souri», ki je pripeljala v Carigrad
truplo turške veleposlanika ZDA,
ki je umrl leta 1944.

V opisovanju Misourijevega
obiska in v pretiravanju njegovega
pomena so se turški listi tako
razvneli, da so trdili, da so ZDA,
in ne Turčija, zainteresirani na ok-
reptivni prijateljski odnos med
obema deželama. Dne 12. aprila je
list «Cumhuriyet» pisal, da ima
Amerika interese na Bliznjem in
Srednjem Vahodu in da je varnost
težje pokrajini odvisna od Turčije.
Točje je jasno, da niso združene
sile protihitlerjevske koalicije in v
prvi vrsti Rdeča armada, rešile
svet v Bliznjim erednjim vzhodom
vred velikih nesreč, ki bi jih po-
vzročili fašistični vandalizem. Ne,
to je bila Turčija. Kdo bo to ver-
jel?

«Ključ do varnosti na Srednjem
in Južnem vzhodu — nadaljuje list
— je v turških rokah.» Kot da ne
bi bilo ZN, okrepitve enotnosti in
predvsem enotnosti velesil in kot
da ni odvisna od tega varnost sveta
in varnost Bliznjega srednjega
vzhoda, temveč od Turčije.

To je jasno vsemu svetu. Ven-
dar pa vodi turški tisk načrtno go-
njo proti uveljavljanju enotnosti
svobodoljubnih narodov. V hrupu
sprito obiska «Missourija» listi ni-
so štedili niti z napadi na SZ. Kri-
čali so, da ZSSR grozi Turčiji z
napadom, da bodo ZDA prisilile
Turčijo na pomoč itd. Vsi turški li-
sti so si z vsemi štirimi prizide-
vali in izvajali velik hrup, da bi
prikazali svoje želje za resničnost
in dokazali, da je obisk «Missouri-
ja» sovražno dejanje ZDA glede
SZ.

Izjava admirala Hewita, da obisk
oklopnice «Missouri» ne pomeni, da
nudijo ZDA Turčiji pomoč v tur-
ško-sovjetskih odnosih, je najno
razočarala turške protisovjetske
kroge.

Tako se nam prikazuje turška
mlatitev prazne slame ob obisku
ameriške oklopnice «Missouri» v
carigradskem pristanišču. Če hoče-
mo to izpopolniti, se moramo še
ustaviti ob sprejemu, ki ga je pri-
redil 8. aprila turški ministri
predsednik Saradžuju američkim
dopisnikom. «Ponudil vam bom
turško kavo», je dejal ministri
prgsednik in prikazal vsemu
svetu stališče Turčije med vojno.

Mi pa vemo nekaj drugega. Dne
18. junija 1941 je Turčija sklenila
s hitlerjevo vlado pogodbo o
prijatelstvu. Med vojno je vo-
dila politiko nevtralnosti in oskr-
bovala Nemčijo s surovinami, kar
je podaljšalo nemški odpor. To ni
ravno čast, o kateri govori Sara-
džuju, temveč sramota.

Ze leta 1941 je Turčija pustila
skoz očne nemško stralarno la-
djo «Seydlitz», nato pa italijanski
borbeni čoln «Tavrisio», ki sta bila
obna uporabljena v vojni proti
ZSSR. Julija leta 1941 je šlo skozi
carigradsko pristanišče 1306 ton
nemškega petroleja, ki so ga Nemci
rabili za oskrbovanje svojih čet
na področju Črnega morja.

Vsem tem dejstvom je treba še
dodati, da Turčija ni opustila no-
bene prilike za delovanje v prid
Nemčiji.

Oktober leta 1945 so se voditelji
vlad ZDA, ZSSR in Velike Brita-
nije na berlinski konferenci spora-
zumele o nujnosti revizije konven-
cije o ožinah. Ta sporazum vesko-
kor ne ustreza Turkom, kar je mo-
goče razvideti iz tega, kar je sto-
let Saradžuju.

Toda ali to ugaja ali ne ugaja
mošem turške vladne klike — zgo-
dovna velike vojne naprednih sil
lovsitva proti hitlerjevi reak-
ciji je napisala na svojih straneh
taka dejstva, da ne morejo izgniti
pred časo turške jave.

Odklivanja ob 5. obletnici OF

Beograd, 29. — Tanjug — Z odlo-
kom predsedstva narodne skup-
ne FLRJ so bili ob petletnici
ustanovitve OF Slovenije odkliva-
ni voditelji narodno - osvobodilne
voje Slovenije.

Podpredsednik vlade FLRJ Ed-
vard Kardelj je prejel red bratstva
in enotnosti prve stopnje. Z istim
redom so med drugim odkliva-
ni: Josip Vidmar, predsednik SNOS-
a, Boris Kidrič, predsednik vlade
LRS, general Ivan Maček, notran-
ji minister vlade LRS, dr. Marjan
Brecelj, podpredsednik vlade LRS,
Oton Zupančič, ravnatelj sloven-
skega narodnega gledališča, dr.
Drago Marušič, minister za pošte
v zveze vladi, Boris Kraigher,
podpredsednik PNOO-ja.

Red bratstva in enotnosti druge
stopnje je bil podeljen dr. Fran-
cu Kocu, dr. Urošu Kraigherju
svetnikoma jugoslovanskega velepo-
slanistva v Londonu. Isto odklivo-
vanje je prejel tudi Uroš Zemljak,
stanja za kulturne zadeve jugoslo-
vanskega veleposlanstva v Parizu.

Presenetljiv doprinos Titove armade k zavezniški zmaji

Francoski tednik o Jugoslovanski armadi

Pariz, 27. — Pod naslovom «Tito-
va armada je na presenetljiv način
prispevala k zavezniški zmaji pri-
kaže Pierre Stavsky v tedniku
«France d'Aboard» na dveh celih
straneh v podrobniosti vstajo ju-
goslovanskega ljudstva proti oku-
patorju.

Tednik poudarja v tem vlogo ju-
goslovanske Komunistične partije,
bistveno ljudsko novačenje v novo
jugoslovansko armado in prikazuje
nato zmagovito borbo te armade
skoz 7 sovražnih ofenziv, ki so jih
podprli okupatorjevi hlapci Mi-
hajlovič, Pavelić in Nedić.

Tednik poudarja zlasti doprinos
narodno-osvobodilne vojske skupni
zavezniški stviri in navajo o tem
številke: V štirih letih vojne je ju-
goslovanska narodno-osvobodilna
vojska prizadela sovražnika izgu-
bi, ki znašajo 450.000 mož. Tednik
prikazuje nato zmago narodno-
osvobodilne vojske, potem ko je
prešla vse ofenzive, zmago, ki jo je
peljala vse do Trsta, ki ga je mo-
rala zapustiti po dogovoru z zavez-
niki, in zaključuje s poudarjanjem

1. MAJ ljudski praznik

Polkovnik A. C. Bow-
man, višji častnik za ci-
vilne zadeve ZVU, javlja,
da je dan 1. maja na po-
dročju A ljudski praznik.

SPOMINSKA SVEČANOST V LJUBLJANI

Pet let osvobodilne borbe slovenskega naroda pod praporom Osvobodilne fronte

Govor podpredsednika jugoslovanske vlade Edvarda Kardelja

Ljubljana, 29. Tanjug. — V Ljub-
ljani se je vršila spominska sve-
čanost ob petletnici Osvobo-
ditelne fronte Slovenije.

Na zborovanju so bili navzoči
podpredsednik zveze vlade Edvard
Kardelj, general Rudolf Primorac,
kot predstavnik vrhovnega povelj-
nika Jugoslovanske armade, pod-
predsednik predsedstva narodne
skupščine FLRJ Moša Pijade, mi-
nister za pravosodje zveze vlade
Frane Frol kot predstavnik zveze
vlade, predsednik vlade LRS Sr-
bije, dr. Blagoje Nešković in pre-
stavniki vlad vseh ljudskih repub-
lik Jugoslavije. Navzoči so bili tu-
di predstavniki sovjetskega vele-
poslanstva in Rdeče armade.

Zborovanje je otvoril predsednik
vlade LRS Kidrič, nato pa je go-
voril podpredsednik jugoslovanske
vlade Edvard Kardelj. Edvard
Kardelj je dejal med drugim:

«Keta obletnica ustanovitve OF
Slovenije je hkrati prva obletnica,
ki jo naše v svobodi skoraj vsi
Slovenci, razen onih, ki enstran
demarkacije črte pričakujejo in

se bore za svoje pravice (vzkliki:
«Zahtevamo Trst!»).

Pet let Osvobodilne fronte je ne-
dvomno pomembno poglavje zgo-
dovine slovenskega naroda. Danes
pred petimi leti se je skupina mo-
raznih političnih nazorov, sestala
in na iniciativno in predlog komu-
nistične partije položila organiza-
cijske in politične temelje OF. To
je se zgodilo komaj 10 dni po sram-
otni kapitulaciji stare Jugosla-
vije.

OF je dejala slovenskemu ljud-
stvu: «Sovražnik je mogočen, toda
je sila, ki je ne bi mogla zlomiti
enočna voja narodov. Vse deno-
kratične in svobodoljubne sile se
morajo združiti v borbi proti oku-
pacijskim silam in ustanoviti enot-
no OF. Bratstvo in enotnost nar-
odov Jugoslavije in naslovnost na
veliko in bratsko SZ, ki je edina
spesobna zadati smrtni udarec fa-
šističnemu imperializmu, — to je
edina pravilna in zmagovalna po-
litična linija v boju slovenskega
naroda za osvoboditev.»

Pet let osvobodilne borbe sloven-
skega naroda pod zastavo OF je
nedvomno potrdilo dejstvo, da je
bila politična linija, ki jo je na kon-
ferenci OF 27. aprila 1941. predla-
gala delegacija CK KPS, več kot
pravilna, da je ta politika pome-
nila rešitev slovenskega naroda.
Samo taka politika in takšna borba
je mogla rešiti slovensko ljud-
stvo popolnega uničenja.

Ratifikacija jugoslovansko- poljske pogodbe

London, 29. AFP. — BEC poroča
iz Varšave, da je poljski narodni
svet soglasno ratificiral poljsko-
jugoslovansko pogodbo o prijatelj-
stvu in sodelovanju.

Uničevanje terorističnih tolp na Poljskem

